

FACTSHEET

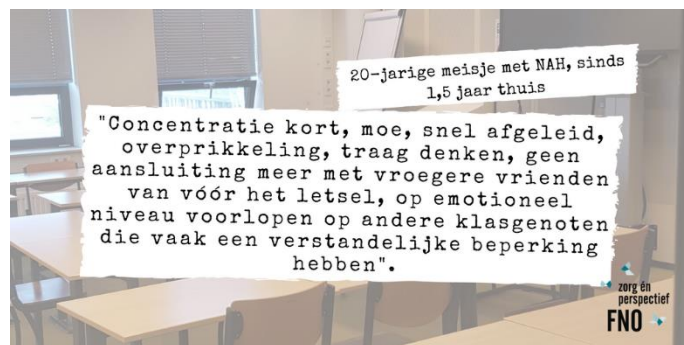
Jongeren met een chronische aandoening in het onderwijs

HET ONDERZOEK

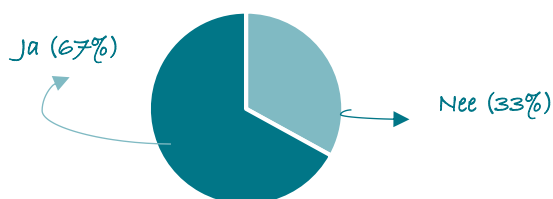
- Online vragenlijst, van 1 juni t/m 13 oktober 2017, uitgezet via projecten FNO ZeP en op scholen
- N=336 (volledig ingevulde vragenlijsten), 70% meisjes en 30% jongens
- De jongeren geven aan diverse aandoeningen te hebben, zoals: NAH, MS, ME, hartaandoeningen, spieraandoeningen, diabetes, autisme, scoliose, cerebrale parese
- De meeste respondenten zitten op: HBO (40,2%), MBO (16%), VO (12,5% regulier en 10,7% speciaal onderwijs), 8,9% universiteit en 11,6% volgt geen enkele opleiding.

DREMPELS ZIJN O.A. VERMOEIDHEID, CONCENTRATIEVERLIES EN MINDER AANWEZIG ZIJN

Het meest genoemd worden vermoeid, concentratieverlies en minder aanwezig kunnen zijn. Verder worden regelmatig genoemd: trager werken en denken / te weinig tijd voor tentamens en opdrachten, onbegrip, onregelmatige roosters en lange dagen en lokalen of ruimtes die niet toegankelijk zijn.

SOCIALE CONTACTEN ZIJN VAAK LASTIGER VOOR JONGEREN MET EEN CHRONISCHE AANDOENING

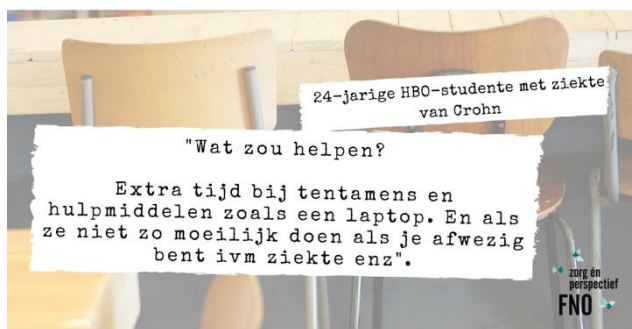
67% van de jongeren met een chronische aandoening vindt het lastiger dan voor gezonde leeftijdsgenoten om contact te maken en te onderhouden.

De redenen voor minder sociale contacten:

- Geen energie over om na school/studie ook nog ergens heen te gaan, lichaam wil niet meer
- Veel afwezig dus lastig andere jongeren leren kennen
- Onbegrip
- Angst voor het onbekende (andere jongeren zien dat er iets is, maar weten niet hoe ermee om te gaan)
- Locaties zijn ontoegankelijk (kantines, OV, gangen)
- Door bijvoorbeeld ASS of hersenaandoening is het soms lastiger om contact te leggen
- Terughoudendheid, schaamte, onzekerheid bij de jongere met chronische aandoening

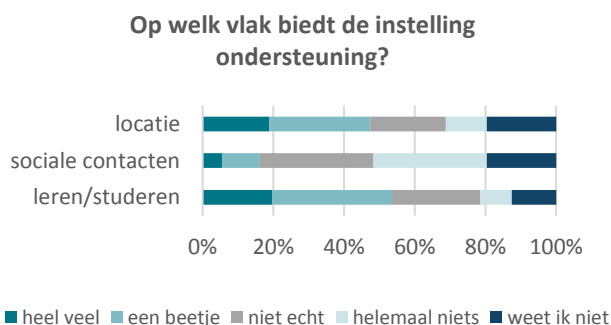

OPLOSSINGEN VAAK MINDER GROOTS EN COMPLEX DAN GEDACHT

Wanneer we over dit soort problemen praten, wordt vaak gedacht in grootschalige en complexe aanpassingen van het onderwijs. Discussies over wel of niet passend onderwijs zijn noodzakelijk, maar veel van de huidige studenten zijn daarmee niet geholpen. Er is nu ook al veel te doen om de jongeren met chronische aandoening een kans te geven om gewoon mee te doen met leeftijdsgenoten. Kort samengevat komen de oplossingen neer op meer begrip, erkenning en uitleg. En: meer tijd en rust

ER ZIJN INSTELLINGEN DIE NIETS DOEN VOOR JONGEREN MET EEN CHRONISCHE AANDOENING

Op het gebied van leren/studeren doen onderwijsinstellingen meer dan voor sociale contacten. 25% van de instellingen doet niet echt iets en 8,9% niets als het gaat om leren. 32% doet niet echt iets en nog eens 32% doet niets als het gaat om sociale contacten. Er is ook nog onbekendheid: 19,6% weet niet of er iets wordt gedaan op het gebied van sociale contacten en praktische ondersteuning op de locatie zelf.

Verbeterpunten

- Flexibeler onderwijs: minder strikt in deadlines, aanwezigheidsplicht, meer op maat roosteren en toetsen
- Meer online /digitaal onderwijs
- Toegankelijke stageplekken en leslokalen aanbieden
- Serieus nemen van de leerling en beter luisteren naar behoeften
- Voorlichting: aan jongeren met chronische aandoening over de mogelijkheden en aan andere studenten over aandoeningen
- Meer begeleiding (liefst door een vaste coach/begeleider)

En niet zozeer aan de onderwijsinstellingen zelf, maar wel veelvuldig aangegeven: Flexibelere financiering (per EC betalen, extra financiering, deeltijdonderwijs ook onder wet stufi)

Het programma Zorg én Perspectief (ZéP) streeft naar het verkleinen van het verschil in maatschappelijk perspectief tussen jongeren tot 25 jaar met een chronische aandoening en hun gezonde leeftijdgenoten. Dit door het ondersteunen van projecten op de thema's Kracht, School, Sport, Werk en Zorg en door deze thematiek op de maatschappelijke en politieke agenda te zetten. Op deze thema's en het programma ZéP zijn factsheets opgesteld waarin de ervaren verschillen in sociale participatie worden toegelicht. Meer informatie over ZéP: www.fnozorgvoorkansen.nl/zorg-en-perspectief.